

"Мектеп жасына дейінгі баланы оқуға қалай қызықтыруға болады" Кітап - бала тәрбиесінің ажырамас бөлігі. Оның көмегімен ол өзін қызықтыратын сұрақтарға жауап таба алады, әлемді және өзін тани алады, кейіпкерлердің әңгімелерін бастан кешіреді, сол немесе басқа жұмыстың одан әрі дамуын қиялдайды. Кітап - адам жанының тәрбиешісі. Бала өсіп келеді, яғни күн сайын оны көбірек жаңа тәжірибелер күтеді, ол әлемді белсенді түрде біледі және көптеген жаңалықтар ашады. Ол одан әрі дұрыс физикалық, психикалық және ақыл-ой дамуы үшін қажетті әр түрлі ақпаратты алады. Балалар айналасындағы адамдардан, ең алдымен ата-аналарынан, сондай-ақ кітаптардан жаңа білім алады. Жасыратыны жоқ, қазіргі балалар көп оқымайды, кітапты теледидар мен бейнефильмдерді, компьютерлік фильмдерді көруден артық көреді. Бұл қайғылы шындық ата - анамызды ойлануға және жағдайды қандай да бір жолмен түзетуге тырысуға мәжбүр етуі керек. Кішкентай кезінен бастап кішкентайлар мүмкіндігінше көп кітап оқуы керек. Оның бұл әрекетті жақсы көруі өте маңызды. Кітап ұлдарды да, қыздарды да қызықтыруы мүмкін, ең бастысы-балаға ұнайтын нұсқаны табу. Ғалымдар жүйелі түрде оқылатын баланың бай сөздік қорын жинайтынын анықтады. Анасымен бірге оқи отырып, бала қиял мен есте сақтауды белсенді түрде дамытады. Бұл тек танымдық, эстетикалық ғана емес, сонымен қатар тәрбиелік функцияны орындайтын оқу. Сондықтан ата-аналар балаларға ерте жастан бастап кітап оқуы керек. Балалар кітаптарының алуан түрлілігі таң қалдырады, бірақ әрқашан қуанта бермейді. Кезкелген кітапта, соның ішінде балабақшада, ең бастысы-мазмұн екенін есте ұстаған жөн. 1. 2-3 жастағы балалар Олар үлкен суреттері бар кітаптарды жақсы көреді, оларды қарастырғанды ұнатады. Мұнда орыс халық ертегілері көмекке келеді: "репа", "Колобок", "тауықРяба", "Теремок" Кішкентай балаға оқудан гөрі оқиғаны қабылдау әрқашан оңай. Сондықтан оған өз сөзіңізбен ертегілер айтыңыз және сонымен бірге кітаптағы суреттерді қарастырыңыз. Өмірдің үшінші жылында сөздік қоры тез артады және балаға өлең оқуға болады. А. Барто, 3. Александрованың шығармашылығымен таныстыру. 2. 4-5 жастағы балаларда Сөздік қоры белсендіріледі, үйлесімді сөйлеу дамиды. Балаға әдеби шығармаларды оқығанда жеке сөздер мен сөз тіркестеріне назар аудару керек. Орыс халық ертегілерінің қысқа мәтіндерін қайталауға үйретуге болады. Ақырындап өлең жаттауға кірісіңіз. Бұл жаста сіз баланы шетелдік авторлардың ертегілерімен, батырлық халық ертегілерімен, табиғат пен жануарлар туралы әңгімелермен, Чуковскийдің шығармашылығымен таныстыра аласыз.

Бала ешқашан кітапханаға өзі бармайды, өзінен-өзі кітап оқимын демейді. Мысалы, 8 жастағы бала кітап дүкеніне өзі барып, кітап сатып ала ма? Жоқ, оны әке-шешесі ертіп барады. Оны кітапханаға апаратын да, үлгі көрсететін де — ата-анасы. Ата-ана қазақша кітап оқымаса, бала қайдан оқысын? Қазіргі ата-ана балаларға кітап оқып бермейді, «мына кітапты оқып көр» деп ақыл-кеңес айтпайды. Бала бір кітапты оқып, сұрағы пайда болса, ол сұрағына жауап бермейміз. Жалпы, бүгінде ересектердің, ата-ананың әдеби талғамы жоғалған, соның кесірінен балаларымызға да ештеңе үйрете алмай жатырмыз.

Бұл мәселені шешу үшін ең әуелі ата-ана өз-өзін түзеуі қажет, әдебиетке қызығуы қажет, балаларға қазақша кітап алып беруге тиіс.

«Болашақ» Бестамақ балалар бақшасы

«Мектепке дейінгі балаларды кітап қарауға қалай қызықтыруға болады?»

(Консультациялық пункт)

Топ тәрбиешілері: Таужанова А.Т.
Косанова Г.С.

Қазан 2025жыл